1840. No. 45.

LEEUWARDER COURANT

VRIJDAG den 5 JUNIJ.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

SPANJE.

MADRID, *den* 24 *Mei.* Heden hebben de Cortes zich met de behandeling der voorstellen, betrekkelijk eene nieuwe uitgifte van 500 millioen realen bezig gehouden. De heer *Corasco* heeft zich het eerst ten voordeele van het voorstel van de minderheid der commissie verklaard, omdat daarbij aan het gouvernement slechts hetgeen hetzelve heeft voorgedragen wordt toegestaan, en bij die gelegenheid het gevoelen geuit, dat het nederleggen van een gedeelte der som in de bank San Fernando niet als een bewijs van wantrouwen tegen de regering moet beschouwd worden, daar het slechts een gevolg is van den moeijelijken toestand, waarin het land verkeert. Na eene korte woordenwisseling, waaraan ook de minister van financien deel nam, die, onder anderen, te kennen gaf, dat, hoe noodlottig het stelsel van geanticipeerde betalingen aan de schatkist ook zijn moge, hetzelve echter als het eenig mogelijke te achten was om in de behoeften van het oogenblik te voorzien, is de vergadering tot de stemming over het geheel des ontwerps overgegaan, en is hetzelve, met 66 tegen 30 stemmen, aangenomen; waarna de Cortes de behandeling der bijzondere artikelen hebben aangevangen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 20 *Mei.* De jongste berigten uit Konstantinopel, die van den 13 dezer zijn, melden als nieuws van gewigt, dat de Seraskier of opperbevelhebber, met welke waardigheid die van minister van oorlog vereenigd is, *Halil-Pacha*, gelijk men weet des Sultans zwager, van zijn hoog ambt formeel is afgezet. Hetgeen, waarover men hem beschuldigt, is dat hij, overhellende naar de Fransche staatkunde, gezamenlijk met de Sultane moeder, ten behoeve van eene regtstreeksche vereffening met *Mehemed-Ali* en dus tegen den Grootvizier *Chosrew*-Pacha intrigeerde. — De door Lord *Ponsomby* krachtdadig gekweekte Engelsche invloed bij de Porte erlangt gedurig meer vastheid, waarvan juist de afzetting van *Halil*-Pacha een in het oog springend bewijs levert; alle hoop op de mogelijkheid eener regtstreeksche afdoening der Egyptische vraag, waarmede velen zich nog altijd blijven vleijen, wordt hiermede in den versten achtergrond gedrongen. — Tot opvolger van *Halil*-Pacha in de waardigheid van Seraskier, is de tegenwoordige gouverneur van Janina, *Mustafa Niri*-Pacha, benoemd geworden. Hij is zoo wel voor een gewezen gunsteling van Sultan *Mahmud*, als voor een ijverigen vijand van *Mehemed-Ali* en voor een trouwen aanhanger van het bervormings-stelsel bekend. Met deze hoedanigheden staat ook zijne verlichte denkwijze in verband, ten gevolge van welke hij geen strenge Muzelman is en vooral het verbod van zijnen grooten profeet tegen het wijndrinken niet bijzonder in eere houdt. Over het algemeen beginnen de Turken hoe langer hoe meer smaak in het genot van het druivensap te krijgen, ten minste laat verre weg het meeste deel der grooten te Konstantinopel naauwelijks eenige gelegenheid ongebezigd voorbij slippen, om op deze wijze tegen de leer van den koran te zondigen. Dit is onlangs wederom gebleken bij het feestmaal, hetwelk *Reschid* Pacha den 11 dezer ter eere der beide Prinsen, Aartshertog *Frederik* en Prins *Hendrik van Oranje* gegeven heeft. Verscheiden der eerste Turksche waardigheidsbekleeders waren, nevens de hoofden dier gezantschappen, welker hoven met die der Prinsen in verwantschapsbetrekkingen staan, op hetzelve genoodigd; alles was met den meesten smaak ingerigt en er werd volkomen op Europesche wijs opgedischt en gediend. De Turken schenen zoo in de spijzen als in de dranken smaak te vinden; doch men zegt dat de eersten aan de Europesche tongen niet zeer bevallen hebben. De Russische ambassadeur, *van Butenieff*, ontbrak bij dit feest, hetwelk echter alleen te wijten was aan het ziek worden zijner gemalin, ten gevolge eener miskraam. — De beide te Konstantinopel ten bezoek zijnde Prinsen bevallen aldaar ongemeen; van alle kanten beijvert men zich, hun eer aan te doen. Onder anderen heeft ook de Oostenrijksche Internuntius, Baron *van Sturmer*, om deze reden een luisterrijk bal gegeven, hetwelk Z. K. H. Aartshertog *Frederik* geopend heeft. — In de Europesche provincien van Turkije schijnt de algemeene gisting en spanning tusschen Christenen en Turken eenigzins verminderd te zijn, schoon deze opmerkelijke krisis niet overal zonder bloedstorting afgeloopen moet wezen, gelijk men waarschijnlijk later wel vernemen zal. Een voorloopig, nog niet volkomen zeker gerucht zegt, dat de Grieksche bisschop te Orchrida vermoord is. — Uit Alexandrie had men te Konstantinopel niets nieuw.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 23 *Mei.* Lang heeft men het niet eens kunnen worden, waar de verhandelingen over het zwavelgeschil eigenlijk gehouden behoorden te worden. Over dit punt is men nu eindelijk overeengekomen; zij zullen te Napels plaats hebben. De Koning was met den heer *d'Haussonville* in strijd geraakt en wilde van eene schadevergoeding, waarop men voor den Engelschen handelstand aanspraak maakte, niets hooren. De Hertog *van Montebello* echter was van uitgebreide volmagt voorzien en moet zich terstond na zijne aankomst bevlijtigd hebben, den Koning neder te zetten, en ook van den heer *Temple* de toestemming tot het ontslaan aller opgebragte Napolitaansche schepen, zelfs die, welke naar Maltha gebragt waren, te verkrijgen. Lord *Stopford* heeft, ten gevolge van het door den Britschen gevolmagtigde gegeven bevel, zich gehaast die schepen vrij te laten. Hieruit zou men, zoo het schijnt, moeten afnemen, dat alles den gunstigsten gang nam; doch brieven uit Napels verzekeren, dat er nog veel tijd verloopen zal, eer het geschil ten volle vereffend zal zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 30 *Mei.* Men verwacht weldra omstandige berigten omtrent den veldtogt, die nu in Afrika geëindigd is met de terugkomst der expeditie te Algiers. Door middel van de telegraaf weet men voorloopig, dat op den 17den de troepen te Médéah waren binnengerukt. Het leger van *Abd-el-Kader*, dat op de hoogten, welke die plaats omringen, post gevat had, was op het eerste kanonschot teruggetrokken en had de inwoners der stad medegevoerd. Nadat de Maarschalk order gesteld had om Médéah te doen versterken en wapenen, is hij den 20sten van daar weder opgebroken, hebbende er een garnizoen van 2400 man met levensmiddelen voor zeventig dagen gelaten.

Door verschillende Parijsche dagbladen is eene inteekening geopend, om door vrijwillige giften de noodige sommen bijeen te brengen voor het oprigten van een monument voor Keizer *Napoleon.* Eene commissie, die zich met de regeling en het bestuur van dit werk belasten zal, heeft den maarschalk *Gérard* tot haren voorzitter gekozen. Het schijnt dat het Gouvernement de Inschrijving niet tegenwerkt.

Met eene meerderheid van 101 tegen 46 stemmen is door de Kamer der Pairs het ontwerp van wet tot aflossing of conversie der 5 per cents schuldbrieven verworpen. Daar de Ministers van deze zaak geene kabinets-questie gemaakt hadden, kan het verwerpen van die wet als geene nederlaag voor hen beschouwd worden.

Het *Journal des Debats* geeft een overzigt van de jongste krijgsbewegingen van het legerkorps in Afrika, sedert het den 12den de eerste ernstige ontmoeting had, en het hoogste punt van den Atlas, hetwelk het leger passeren moest, de engte van Teniah, door 6000 Arabieren verdedigd, waaronder 2500 man geregelde troepen, door *Abd-el-Kader* zelven aangevoerd, stormenderhand veroverde. De Arabieren hadden aldaar, door Fransche deserteurs en andere vreemdelingen onderwezen, op alle toegangen redouten en verschansingen opgeworpen; de weêrstand was zeer levendig en volhardend, zoodat men slechts door de welberaamde kloeke maatregelen en de onverschrokkenheid der troepen, zich eensklaps van die hoogten had kunnen meester maken. Van den 13den tot den 18den heeft het leger op het gezegde punt en op de afhelling van den Atlas gekampeerd; de gekwetsten werden naar het verschanst kamp van Mouzaïa gevoerd; de weg naar Medeah in 1836 door den maarschalk *Clauzel* getraceerd, werd door de troepen hersteld. Den 17den is het leger de zuidelijke stelling afgetrokken en heeft bezit van het drie à vier uren verder gelegen Medeah genomen, hetwelk *Abd-el Kader* niet gewaagd had te verdedigen, maar van de inwoners verlaten, den Franschen had prijs gegeven. De maarschalk *Valée* had den generaal *Duvivier* als opperkommandant der provincie Titteri te Medeah achtergelaten. Dit zwakke garnizoen kon geen den minsten invloed op het land uitoefenen en zou weldra geblokkeerd worden; maar voorzeker bestond het voornemen om spoedig andermaal naar Medeah te trekken, en had men er thans niet meer volks kunnen achterlaten. Na drie dagen verblijf en na de stad zoo veel mogelijk versterkt te hebben, was het leger den 20sten weder afgetrokken; aan den zuidelijken voet der bergheiling had men andermaal het in slagorde geschaard leger van *Abd-el-Kader* te bestrijden gehad; de geheele vijandelijke kavallerie was daarbij afgestegen om de steile hoogten te bezetten. Een ernstig gevecht was er gevolgd, waarbij men van der Franschen zijde een verlies van 200 man had geleden, doch het leger was niet te min den Atlas weder overgetrokken, en den 22sten in de kampen van Mouzaïa en Blidah teruggekeerd.

De operatien zamen vattende van den 27 April toen het leger van Blidah optrok, had hetzelve dus in de eerste veertien dagen in de vlakte van Metidja, aan den voet van den Atlas, tusschen Blidah en den Oued-Jer, tusschen Mouzaïa en Cherchel gemanœuvreerd; het had in dien tijd te Mouzaïa een verschanst kamp aangelegd, Cherchel gedeblokkeerd, naar Algiers versterking gezonden en van Oran versterking ontvangen. De maarschalk scheen geaarzeld te hebben om de hoogten van Teniah te bestormen, in de hoop dat de vijand afgemat zou worden en de hulptroepen van den Emir, die gewoonlijk slechts kort het veld houden, verloopen zouden. Maar *Abd-el Kader* had eene strenge krijgstucht ingevoerd, zoodat men zich wel genoodzaakt had gezien de gezegde hoogte in het front aan te tasten. Sedert was er een weg voor konvooijen en geschut naar Medeah geopend. Medeah was bezet en het leger van den Emir andermaal geslagen. De zes-en-twintigdaagsche veldtogt was dus wel besteed. Een tweede togt zou het bezit van de provincie Titteri verzekeren, en de Franschen naar Miliana en het dal van de Chetif leiden. De zedelijke uitwerking op de Arabieren moest inmiddels groot zijn. *Abd-el Kader* had nergens den marsch der troepen kunnen stremmen; zijne versterkingen waren bestormd, zijn leger twee malen geslagen, eene belangrijke stad, die men niet weder verlaten moest, was in bezit genomen. Door zooveel tegenspoeden zouden de Arabieren het juk van den Emir en een nimmer eindigenden oorlog eindelijk moede worden.

BELGIE

BRUSSEL, *den* 1 *Junij.* Men spreekt van de benoeming van eenen Belgischen gezant of gevolmagtigd minister aan het hof van Petersburg. Men zegt, dat Keizer *Nikolaas* aan ons kabinet, door tusschenkomst van een' der Noordsche souvereinen, zijn voornemen heeft te kennen gegeven, om ten spoedigste met Belgie de regelmatige betrekkingen aan te knoopen, waartoe het traktaat van 19 April 1839 aanleiding geeft. Aan de voorbereidende schikkingen tot deze nieuwe zending wordt toegeschreven, dat de heer *Nothomb* zoo draalt met naar zijnen post als Belgisch gezant bij de Duitsche Bondsvergadering te vertrekken.

Het paard, hetwelk den Prins van Oranje in den slag van Waterloo gediend heeft, bij de omwenteling van 1830 in handen der revolutionnairen gevallen, en door deze bestemd was om de vuilniskar te trekken, maar door eene vereeniging van aan het huis van Oranje trouw gebleven personen weder ingekocht, en steeds in groote waarde gehouden was, is thans in den ouderdom van 38 jaren en 7 maanden gestorven.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 31 *Mei.* Z. K. H. de Prins van Oranje is gisteren morgen uit Tilburg in deze residentie teruggekeerd.

De Eerste Kamer van de Staten-Generaal heeft, in hare zitting van gisteren, aangenomen, behalve de ontwerpen van wet, strekkende tot vaststelling der staatsbegrooting voor den jare 1840, alsmede dat, houdende eene belasting op runderen, paarden en schapen, ten behoeve van het fonds voor den landbouw.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren in hare afdeelingen onderzocht de gewijzigde voordragt van wet tot opheffing van het Syndicaat. Naar men verneemt heeft het groote meerendeel der leden verklaard, dat de gegevene vertrouwelijke ophelderingen, betrekkelijk den financiëlen toestand dier instelling, geenszins voldoende kunnen worden beschouwd, en dat zij derhalve meenden, dat de behandeling van dit ontwerp tot de najaars-zitting moest worden uitgesteld, daar men alsdan, indien aan de gedane koninklijke belofte, wegens het openleggen van den geheelen financiëlen toestand des Rijks en van alle kassen en fondsen, hoe ook genaamd, gevolg gegeven wierd, met meerder kennis van zaken over dit ontwerp zou kunnen raadplegen. Men vond dit te meer noodzakelijk, omdat bij de aanhangige voordragt weder de bepaling is ingelascht, om 10 millioenen losrenten ad 5 pCt. op den Oost uit te geven, waarin men groot bezwaar blijft zien.

Naar men verneemt zou de Regering voornemens zijn, na dat de Kamers de aanhangige wetten over de Grondwet, het Syndicaat en het Strafwetboek zouden afgehandeld hebben, welke ook de uitslag der beraadslagingen daarover moge zijn, de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal te sluiten. Het blijft, na het bovenmedegedeelde, de vraag, of de Regering op de afdoening der wet nopens het Syndicaat zal blijven aandringen. Mogten de Kamers de ontwerpen tot herziening der Grondwet aannemen, dan ziet men eene buitengewone vergadering der Kamers tegen het einde van Julij of in de maand Augustus te gemoet; in welk geval de Tweede Kamer in dubbelen getale zou bijeenkomen.

Alle voorspellingen nopens den uitslag der beraadslagingen over de ontwerpen tot herziening der Grondwet kunnen echter geheel en al gelogenstraft worden, indien zich een vierde der aanwezige leden van de Tweede Kamer tegen eenig ontwerp, nopens de Grondwet, verklaren mogt, omdat zich alsdan het vraagstuk nopens het regt verstand van art. 232 der Grondwet, zal opdoen en de beslissing van dat punt, door de daartoe eeniglijk bevoegde wetgevende magt, eenigen tijd zal vorderen. Uit dit alles zal men alzoo ontwaren, dat de beraadslagingen, welke aanstaanden Dingsdag bij de Tweede Kamer zullen gehouden worden, inderdaad voor geheel het land van het grootste belang zijn. Naar wij vernemen zijn reeds een groot aantal leden ingeschreven, om bij deze hoogst gewigtige beraadslagingen het woord te voeren. De voornaamste redenaars der Kamer worden daaronder aangetroffen.

Van den 1 *Junij.* In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, die ten half twaalf ure, onder het voorzitterschap van Jhr. Mr. *O. van Swinderen van Rensuma*, is geopend, zijn 53 leden tegenwoordig geweest.

De notulen van het verhandelde in de laatst gehoudene zitting zijn gelezen en goedgekeurd.

Is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van eene gesloten overeenkomst over de afschaffing van het aftogtsregt en de belasting op de landverhuizing.

Nog zijn ingekomen drie kennisgevingen van de Eerste Kamer, houdende, dat zij zich met de begrootings-wetten en met andere haar door de Tweede Kamer toegezonden wetten heeft vereenigd.

De centrale afdeeling voor de maand October doet verslag wegens de wet tot opheffing van het Amortisatie Syndicaat. De openbare beraadslagingen daarover worden bepaald na die over de wetten tot herziening der Grondwet.

De openbare beraadslagingen over de zeven ontwerpen van wet, te zamen uitmakende het eerste boek van het Wetboek van Strafregt, handelende van misdrijven en straffen in het algemeen, worden geopend.

Over de eerste dezer wetten, zijnde

Titel I. Van misdrijven en derzelver onderscheidingen; — heeft niemand het woord. Dat ontwerp wordt door de vijftig tegenwoordig zijnde leden, en dus met algemeene stemmen aangenomen.

Het tweede aanhangige ontwerp, behelzende Titel II. Van straffen in het algemeen; — wordt aan de orde gesteld; waarover de heeren *van Rappard*, *Tromp*,

Bruce, *van Dam van Isselt*, *Cevers*, *de Jonge van Campens Nieuwland*, het woord voeren.

De heer *Tromp* beweert, dat de thans behandelde wetten blijken dragen, dat tusschen de Regering en de Kamer een onbekrompen en onbevooroordeeld gemeenschappelijk overleg heeft plaats gehad. Hij voor zich had, zonder te vreezen, dat de veiligheid der maatschappij daarbij zou lijden, gaarne het om het leven brengen van misdadigers uit de rij der straffen zien verdwijnen, maar de Regering is, na zich overtuigd te hebben, dat de groote meerderheid der leden van de noodzakelijkheid en geoorloofdheid der doodstraf doordrongen was, daarin niet kunnen treden. Bij dien staat van zaken acht hij niet voorzigtig zijn gevoelen daaromtrent te ontwikkelen. Ten aanzien der eenzame opsluiting, acht de spreker de thans voorgestelde bepalingen, die tot geheele invoering van het Auburnsche stelsel strekken, eenigermate bekrompen. Hij houdt het voor wenschelijker, dat hieromtrent de beginselen en meerdere gradatien gevolgd wierden, die in het onlangs door den heer *Bouricius* uitgegeven werkje zijn voorgedragen. Daardoor zou dan ook misschien aan het verlangen van vele leden kunnen worden toegegeven, die de tentoonstelling op een schavot afkeuren.

Zijne Excellentie de minister van justitie verdedigt de Wet.

Men gaat daarna tot de hoofdelijke stemming over, en de wet houdende Titel II van het Strafwetboek, wordt daarbij, met 34 tegen 19 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *Schimmelpenninck*, *Tromp*, *Weijnaerds*, *Verwey-Mejan*, *van Nagell*, *Kniphorst*, *Bruce*, *Vijfhuis*, *van Akerlaken*, *van Dam*, *Brongers*, *de la Court*, *Gouverneur*, *Sandberg*, *van Asch van Wijck*, *Romme*, *Gevers*, *Luyben* en *Luzac*.

Achtervolgelijk worden de vijf volgende wetten, inhoudende Titel III van het Strafwetboek, *van poging tot misdrijf*; Titel IV, *van deelneming en medepligtigheid aan misdrijf*; Titel V, *van toerekening van misdrijf*; Titel VI, *van de straffen wegens herhaling van misdaden en wanbedrijven*; en Titel VII, *van herstelling van veroordeelden* of *rehabilitatie*, met algemeene stemmen aangenomen.

Alleen over Titel V heeft nog eene woordenwisseling plaats gehad.

De heeren *van Rappard* en *de Jonge van Campens Nieuwland* hebben de bepaling verdedigd, en, onder anderen, aangevoerd, dat zij het heilrijk gevolg zal hebben, om te beletten, dat ooit aan misdadigers van tusschen de 16 en 18 jaren het leven zal kunnen worden benomen, en dat in art. 5 en 6 van het wetsontwerp alleen van door jeugdige kinderen gepleegde misdaden en wanbedrijven, maar geenszins van overtredingen, en dus niet van straatschenderij, gesproken wordt.

Nog is door de Kamer omtrent een door den heer *Warin* aangeboden boekwerkje, getiteld: *Gedachten en Schetsen*, het gewone besluit genomen.

De volgende zitting, waarin over de Grondwet zal worden gehandeld, is op Dingsdag, des voormiddags ten 11 ure, bepaald.

Van den 2den. Heden zijn de beraadslagingen aangevangen over de dertien ontwerpen van wet, tot herziening der grondwet.

Tien leden, de heeren *van Sijtzama*, *van de Poll*, *Cats*, *van Nagell*, *van Akerlaken*, *Dijckmeester*, *Verweij Mejan*, *van Dam van Isselt*, *Luzac* en *van Asch van Wijck*, hebben daarover het woord gevoerd, waarvan zich *vijf* ten voordeele en *vijf* ten nadeele van het eerste ontwerp, betrekkelijk de verdeeling der provincien, de splitsing van Holland in twee afzonderlijke gewesten, en het opnemen van het Hertogdom Limburg onder de rij der gewesten, hebben verklaard.

Al de tien leden, die het woord hebben gevoerd, hebben hun diep leedwezen betuigd, dat de gelegenheid, welke zich thans zoo schoon had aangeboden, om in de grondwet zoodanige verbeteringen te brengen, als door de ondervinding gebleken waren nuttig en noodzakelijk te zijn, niet bij de hand genomen wierd. Niet spoedig zou zich die gelegenheid op eene zoo gemakkelijke wijze weder voordoen, en liet men dezelve thans voorbijgaan, dan was zij voor geruimen tijd, ja welligt voor eene reeks van jaren, vervlogen. De sprekers hadden altijd gehoopt, dat bij deze zoo lang aangekondigde en verwachte herziening, zoodanige bepalingen zouden zijn vastgesteld, dat daardoor onze staatshuishouding zoude zijn ingekrompen en er alzoo gelegenheid gegeven, om merkelijk afdoende bezuinigingen in de uitgaven des rijks in te voeren. Men deed daarbij zien, dat men geen ommekeer van zaken beoogde; dat men de grondslagen, waarop ons staatsgebouw steunde, niet wilde omverhalen, maar dat men de herziening tot meerdere ontwikkeling van de werkelijke grondslagen van ons Staatsverdrag, en tot heil van den Staat, had willen doen strekken. Verschillend was echter het oordeel over de wijzigingen, die men alsnog in de Grondwet verlangde gebragt te zien. Enkele leden (de heeren *van Dam van Isselt* en *Luzac*) stonden het stelsel van Regtstreeksche Verkiezingen, Verantwoordelijk Ministerie en Regt tot ontbinding der Tweede Kamer, voor. Andere leden, zoo als de heeren *van Sijtzama*, *Cats* en *Verweij Mejan*, hadden almede gaarne eenige veranderingen in het verkiezings-stelsel gezien, en verlangd, dat de stemgeregtigde burgers regtstreeks de leden van de Tweede Kamer, dan wel de leden der Provinciale Staten benoemden. Behalve dit, had men gewenscht, dat vele artikelen der Grondwet waren verduidelijkt; dat vastgesteld wierd, dat de pensioenen voortaan bij de wet zouden worden vastgesteld; dat de Commissarissen des Konings, in de vergadering der Staten, bepaaldelijk wierden uitgesloten van alle deelneming aan de stemming of keuzen der Staten; dat de drie standen moesten worden afgeschaft en de ridderschap als kiescollegie moet vervallen; dat het niet meer aan het Hoofd van den Staat alleen moest staan, om de zamenstelling en het getal leden der Staten te bepalen, enz.

Bij deze zucht tot verandering deden velen opmerken, dat de grondwet op zich zelve alle mogelijke gewenschte bepalingen inhield, doch dat, door bekrompen of verkeerde uitlegging, of wel door voorbijziening van hare bepalingen, zij dringend verbetering en aanvulling vorderde. De heer *Cats* heeft, bij de ontvouwing van dit punt stilstaande, gewezen op het regt tot dispensatie, dat geheel aan de Kamer onttrokken werd; het Syndicaat, welks oprigting de kamers hebben toegestemd, en waardoor het beheer van 's lands financien aan derzelver kennis wordt onttrokken; op art. 60 der grondwet, waaraan eene geheel verkeerde uitlegging werd gegeven, en waardoor er rijks uitgaven geschiedden, zonder toestemming der Staten-Generaal, enz. Maar hij wilde tevens regtvaardig zijn, en weet de schuld van al het verkeerde, dat er plaats gehad heeft, ook ten deele aan de Tweede Kamer, die te weinig van haar regt van initiatief gebruik gemaakt heeft; die hare toestemming tot de oprigting van het Syndicaat gegeven heeft; die begrootingen heeft aangenomen, welke de krachten der Natie overtroffen enz.

Intusschen, hoe algemeen de wensch ook ware naar meerdere veranderingen in de grondwet, moest men erkennen, dat er vele heilzame verbeteringen waren voorgedragen, en nu meende men algemeen, het goede niet te moeten verwerpen voor het meerdere, dat men verlangd had. Eenigen somden die veranderingen hoog op, bijzonder voor zoo veel aangaat de invoering der ministeriële verantwoordelijkheid, de bijvoeging van art. 60, nopens het batig saldo van den Oost; de splitsing der begrooting in hoofdstukken; de afschaffing van het stelsel der tien- en eenjarige begrooting; eene verbeterde inrigting der algemeene rekenkamer, enz.

Terwijl men, over het algemeen, alzoo gunstig voor de aanhangige ontwerpen gestemd was, en men alleen de zoodanige verwerpen zou, welke men, naar zijn persoonlijk gevoelen, onaannemelijk achtte, verklaarden de meeste leden, dat zij zich uitdrukkelijk in de Tweede Kamer, in dubbelen getale vergaderd, door hen uit te brengen stem voorbehielden, omdat, wanneer het mogt gebeuren dat de Eerste Kamer een of meer der voornaamste voorstellen, welke thans aanhangig zijn, niet mogt aannemen, zij ook voornemens waren, in dat onverhoopte geval, al de overige voorstellen af te stemmen.

Na deze algemeene beschouwingen, ging men over tot de behandeling van het eerste ontwerp. Twee gewigtige bedenkingen werden daartegen aangevoerd. De eerste bedenking betrof de provincie Holland; de tweede, het hertogdom Limburg. Wat dit laatste aangaat, hebben onderscheidene leden hunne smart betuigd, dat de Regering er niet toe gebragt is kunnen worden, om, voor dat men tot de behandeling van en beraadslaging over deze ontwerpen overging, Limburg behoorlijk in de vergadering te doen vertegenwoordigen. Men oordeelde dit onbillijk, onregtvaardig en onstaatkundig. De Limburgers moesten toch leven onder eene Grondwet, tot welker verbetering zij niet worden geroepen. De heer *Luzac* wees ten deze op het gebeurde, in 1815, met Belgie, en op de klagten, die deswege te regt in vervolg van tijd waren ontstaan. De heer *van Dam van Isselt* ging echter een stap verder en beschouwde het geenszins raadzaam, Limburg, dat een deel van het Duitsche bondgenootschap moet uitmaken, aan Nederland te verbinden. Stel eens, zeide de Spreker, er ontstond eene geringe botsing met Frankrijk en de Bonds-Staten, of wel onrust in die staten zelven, in welken toestand zal dan Nederland verkeeren? Zullen wij onze neutraliteit behouden? Wat zal Nederland dan doen? Zal het lijdelijk aanschouwer blijven van de verwikkelingen; zal het deszelfs landgenooten geduldig en lijdelijk zien moorden en plunderen, en hunne bezittingen verwoesten? En al kon het Nederlandsch gevoel zich daarmede plooijen, zullen wij dan dit voor eenig geringe geldelijk voordeel wagen? Dikwerf wordt ons door den vreemdeling met bitterheid verweten, dat wij alles aan financiële belangen ten offer brengen. Maar voorwaar, hier zullen wij dat verwijt voorzeker verdienen, indien wij voor een gering geldelijk voordeel, dat wij beoogen, ons geheel bestaan in de waagschaal zullen stellen! En al blijven wij geheel en al bij elke worsteling onzijdig, *zullen* wij dan de vertegenwoordigers van het zoo geteisterde Limburg toeroepen: Bouwt uwe bezittingen weder op; herstelt hetgeen gij verkiest, maar wij behooren, verlangen uwe lasten te ontvangen; de schatkist kan dezelve niet ontberen! Zou dit regtvaardig zijn? En doen wij dit niet, waarin zal dan ons geldelijk voordeel bestaan? Spreker erkent, dat deze inlijving van Limburg een gevolg is van het tractaat van 19 April 1839; maar dat verdrag, hetwelk niet in tijd van oorlog gesloten is, had aan het oordeel der Staten-Generaal moeten onderworpen geworden zijn. Art. 58 der grondwet is ten deze duidelijk. Wij verkeerden niet in staat van oorlog, zeide de heer *van Dam*, tenzij men dien oorlog daarin wil zoeken, dat er millioenen schats van de natie werden gevorderd, om het *status quo* te kunnen blijven volhouden.

Wat aanbetreft het tweede bezwaar tegen het eerste ontwerp, de splitsing der provincie Holland, in twee deelen, die scheiding heeft warme voorstanders gevonden in de heeren *van de Poll*, *Dyckmeester* en *van Dam van Isselt*, terwijl zij heftig bestreden is door de heeren *van Akerlaken*, *Verwey-Mejan* en *Luzac*.

De heeren *Dijckmeester*, *Cats*, *van Sijtzama* en *van Dam van Isselt* hebben de scheiding voorgestaan, omdat zij dezelve in het belang van Noord-Holland beschouwden, terwijl zulks heftig bestreden is geworden door de heeren *Akerlaken*, *Luzac* en *Verweij-Mejan*. De heer *van Sijtzama* heeft echter verklaard dat, bijaldien het eerste wets-ontwerp mogt worden afgestemd, hij er op zou aandringen, dat het getal leden der Tweede Kamer meer naar de bevolking der gewesten wierd omgeslagen, en dat bijzonder Noord-Braband en Gelderland meerdere vertegenwoordigers erlangden.

Wanneer men nu al de uitgesprokene redevoeringen meer opzettelijk nagaat, dan verdient nog opmerking het gezegde van den heer *van Dam*, dat hij zich verpligt acht te verklaren, dat de schuld, dat er niet meerdere wijzigingen in de grondwet gebragt worden, niet aan de regering alleen ligt, maar ook bij de Kamer, daar de leden in hunne afdeeling, welligt meer dan de regering, bevreesd geweest zijn voor radicale verbeteringen in de grondwet.

Den heer *Luzac* heeft het grootelijks gesmart, dat er een zoo flaauw gebruik gemaakt is van de gelegenheid, die zich had aangeboden, om zonder schok vele verbeteringen in onze staatsinstellingen te brengen. Hij had gewenscht dat de grondzuilen hechter gemaakt, en meer naar de behoeften van den tijd geschaafd waren geworden. Hij vreest, dat men later, doch alsdan niet op eene zoo gemakkelijke wijze, als thans had kunnen plaats vinden, daartoe zal moeten komen. Men zal het ontwaren, dat onze staatsinrigtingen op den duur niet ineen sluiten.

De opneming van de Ministeriële Verantwoordelijkheid in de grondwet doet zien, dat men al langzaam tot de ware grondbeginselen nadert. Hij is beducht voor nadeelige gevolgen in de toekomst, bij eene vrije drukpers, openbare beraadslagingen en eene niet ontbindbare kamer. Hij herinnert daarbij aan het gevoelen van den 70jarigen graaf *van Hogendorp*, die als de vader der grondwet van 1814 moet worden beschouwd, en die voorzitter was der commissie tot herziening van die van 1815. Acht jaren heeft die edele graaf aan de werkzaamheden der Kamer deel genomen. Vijftien jaren heeft hij de werking van het door hem opgerigte gade geslagen. En hij besluit zijne loopbaan, die vol eer en roem was, met ons aan te raden, in de te herziene grondwet de min. verantw., het regt tot ontbinding der Tweede Kamer door den Koning en de invoering der regtstreeksche verkiezingen op te nemen. De spreker betreurt het, dat deze vaderlandslievende raad bij de meerderheid tot dusverre nog geen ingang heeft gevonden, en hoopt slechts, dat men zich in het vervolg niet in moeijelijker omstandigheden zal bevinden, wanneer men op het bekomen van die waarborgen zal aandringen. Thans is de geheele herziening slechts van geringe waarde. Zij zal op de begrooting van 1841 van geen den minsten invloed zijn, ja zij zal dezelve veeleer weder bezwaren.

De slotsom der heden gehoudene discussien is derhalve geweest, dat van de tien leden, die het woord gevoerd hebben, vijf leden het eerste ontwerp zullen aannemen, terwijl vijf andere daarin steeds groot bezwaar blijven zien.

Morgen ochtend ten 10 ure zullen de beraadslagingen worden voortgezet.

AMSTERDAM, *den* 2 *Junij*. Volgens berigten uit Berlijn van den 29 der vorige maand, begon de toestand des Konings van Pruissen, eene gunstiger wending te nemen, en men vleide zich met de hoop op het herstel van Z. M.

LEEUWARDEN, *den* 3 *Junij*. Ter vervulling der buitengewone vacatures, welke in de Staten der provincie Vriesland aanwezig waren, is door de vergadering der Ridderschap op den 1 dezer gekozen Mr. *Douwe Jan Andries* Baron *van Harinxma thoe Slooten*, en zulks ter vervanging van den heer *Johannes Galenus* Baron *van Sijtzama*, overleden, en door de vergadering van Kiezers voor den Landelijken Stand, Mr. *Gerrit Nicolaas Mulier*, en zulks in plaats van den heer *Sijbrand van Haersma*, overleden.

Bij besluit van Zijne Majesteit is dezer dagen tot burgemeester van deze stad benoemd, de heer mr. *J. H. van Boelens*, wethouder te dezer stede en zulks ter vervanging van den heer *T. Feenstra*, op deszelfs verzoek eervol ontslagen. — Gedachte benoeming in den avond van eergisteren alhier kenbaar geworden zijnde, hebben de muzijkanten der stedelijke schutterij dadelijk voor het huis van den nieuw benoemden heer burgemeester eene serenade gegeven.

Van wege Zijne Majesteit zijn aan eenige Engelsche zeelieden, aan wie ter zake van het door hen gehouden gedrag bij het verongelukken van het beurtschip van Harlingen op Amsterdam, in den nacht van den 18 op den 19 October 1838, door Hoogstdenzelve geldelijke belooningen waren toegelegd, in plaats hiervan toegekend, aan den toenmaligen opperstuurman *Charles Carter* en den stuurman *Thomas Botson* ieder eene gouden medaille van de 4de grootte, met een loffelijk getuigschrift; ook heeft Hoogstdezelve bepaald dat, mede in plaats van de geldelijke belooningen, aan de overige Engelsche zeelieden *Eduard Williams*, *William Waters*, *John Walker*, *James Shaw*, *William Winter* en *William Stacy*, indien zij dit mogten verlangen, zilveren medailles, vergezeld van loffelijke getuigschriften, zullen worden uitgereikt.

De *Commerce Belge* meldt, dat de Utrechtsche commissie, naar men zegt, zich op dit oogenblik met de belangrijke questie van de capitalisatie der door het tractaat van 19 April 1839 ten laste van Belgie gebragte schuld bezig houdt. Deze questie zou insgelijks het onderwerp van diplomatische nota's tusschen de kabinetten van 's Hage en Brussel uitmaken.

Uit Berlijn meldt men, dat Z. K. H. de Kroonprins van Pruissen het protectoraat van een genootschap heeft aanvaard, welks doel is, om voor den beroemden sterrekundige *Nicolaas Copernicus*, die het ware planeetstelsel heeft ontdekt, in zijne geboortestad Thorn, een gedenkteeken zijner waardig op te rigten, tot welk einde, zoo wel binnen- als buitenlandsche bijdragen zullen worden ingezameld.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden, te *Amsterdam*, op *Woensdag* den 1 *Julij* 1840:

20879 Kranjangs en Kanassers 331 Kisten	JAVA SUIKER, liggende *aldaar*.
742 Zakken	te *Rotterdam*.
11796 Kranjangs en Kanassers	te *Dordrecht*.
4753	te *Middelburg*.

4168 Waarvan de Notitien met de Veilconditien in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, den 1 Junij 1840.
VAN DER HOUVEN, *President*.
KOOIJ, *Directeur, fungerend Secretaris*.

*** Getrouwd:
Tjummarum, den 22 Mei 1840.
PABE H. W. BRUINSMA, en ANTJE R. DE BEER.

*** Getrouwd:
Berlikum, den 27 Mei 1840.
N. S. OSINGA, en A. H. DIJKSTRA.

D. J. OSINGA, en L. S. OSINGA.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Dockum, den 28 Mei 1840:
D.s SIERSMA, met FROUKJE J. DAM.

*** Getrouwd:
Hallum, den 28 Mei 1840.
ALLERT J. v. D. LEIJ, en DOETJE J. DEINNEMA.

*** Getrouwd:
Dockum, den 4 Junij 1840.
J. HEERINGA, en M. LAND.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, den 5 Junij 1840.
G. JONGSMA, *Secretaris van Dantumadeel*, en H. C. SPREE.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 22 Mei 1840. Heden morgen beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON RINSKE BEEKHUIS, geliefde Echtgenoote van
J. P. VAN DER MEER.

*** Heden middag verloste van een welgeschapen Zoon G. REELING, geliefde Echtgenoot van
Oldegalileën bij Leeuwarden, den 25 Mei 1840.
T. E. JELLEMA, *Houtkooper*.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote A. C. GASINJET beviel heden nacht ontijdig, doch anders voorspoedig, van een MEISJE, hetwelk, tot onze bittere droefheid, weinige oogenblikken na hare geboorte overleden is.
Heerenveen, den 26 Mei 1840.
J. DE KRUIJFF.
Verzoeke deze Algemeene voor bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, H. S. HOMMINGA, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 27 Mei 1840.
JOHs. WITTE.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden werd mijne geliefde Echtgenoote IJ. MUURLING, voorspoedig verlost van twee MEISJES.
Makkum, den 27 Mei 1840.
JACs. R. FOCKENS.

*** Heden beviel van eenen ZOON J. N. DRIJFHOUT FERF, Echtgenoot van
Bergumerdam, den 27 Mei 1840.
G. WILHELMIJ Fz.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, SJOUKJE BROUWER, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 29 Mei 1840.
K. TIGLER WIJBRANDI.

KOLLUM, den 29 Mei 1840. Heden beviel door Gods goedheid, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON M. ESKES, geliefde Echtgenoot van
H. KLUGKIST HESSE.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van eene DOCHTER, J. M. E. VAN LOO, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 30 Mei 1840.
W. G. WARREN.

*** Mijne geliefde Echtgenoot D. KUTSCH, verloste heden van eenen ZOON.
Zuilen, den 30 Mei 1840.
A. C. HARTJENS.

HARLINGEN, den 31 Mei 1840. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON, CATHARINA FONTEIN, geliefde Echtgenoote van
P. COOL.

*** Heden beviel gelukkig van een' welgeschapen Zoon NAMKJE T. TACONIS, geliefde Echtgenoot van
Joure, den 31 Mei 1840.
A. J. DIJKSTRA.

*** Heden werd ons, zeer voorspoedig, eene DOCHTER geboren.
Heerenveen, den 1 Junij 1840.
W. WESTRA.
F. ZETSTRA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, JETSKE v. D. WOUDE, geliefde Echtgenoot van
Franeker, den 2 Junij 1840.
A. TIEMSTRA.

*** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, in den ouderdom van bijna 29 jaren LISETTA KRAMER, geliefde Echtgenoote van
Winterberg, den 18 Mei 1840.
HENDERIKUS WAHLE.

*** Heden morgen overleed na eene hevige ziekte van 14 dagen, in den ouderdom van ruim zeventig jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder JETSKE RUURDS COOPMANS, laatst Weduwe van KERST KLAASZES KOOPMANS. — Diep bedroefd betreuren wij haar gemis; doch de gegronde hoop der Overledene op eene zalige overgang tot een beter leven, doet ons met gelatenheid in de wijze beschikking van onzen Hemelschen Vader berusten.
Oosterzee, den 21 Mei 1840.
RUURD COOPMANS VISSER.
Mede namens mijne Broeders en Zusters.
Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed mijne brave Moeder POPKJEN JACOBUS HOITSMA, Wed. van JAN WIJBES BOORSMA, in den ouderdom van bijna 47 jaren.
Vrouwen Parochie, den 23 Mei 1840.
W. J. BOORSMA.

*** Heden avond ten zeven ure, overleed tot onze droefheid, onze waarde Moeder en Grootmoeder RINSKE WIEBES DE VRIES, laatst Wed. H. L. KNOL, aan de gevolgen eener beroerte en na een lijden van 4 dagen, in den ouderdom van ruim zeventig jaren.
Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.
Heerenveen, den 24 Mei 1840.
J. MEIJER. *Uit aller naam.*

*** Heden avond omstreeks zeven uur, ontsliep zeer zacht, na eene langdurige ongesteldheid en langzaam verval van krachten, mijn jongste Zoon L. A. v. D. SLUIS, Aannemer van Publicke Werken enz., in den ouderdom van 49 jaren en 9 maanden; nalatende vier Kinderen.
Gorredijk, den 24 Mei 1840.
A. W. v. D. SLUIS.
PS. Eenige kennisgeving.

*** In den laten avond van gisteren ontsliep zeer zacht, tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder TRIJNTJE IJDES VAN DER MEULEN, Weduwe van den Heer PIETER HAJONIDES VAN DER MEULEN; een spoedig verval van krachten maakte een einde aan haar ruim 73jarig leven.
Leeuwarden, den 26 Mei 1840.
G. H. VAN DER MEULEN
In aller naam.

*** Heden morgen overleed onze waarde Oom WILLEM LAMMERT SCHMITZ, in leven Goud- en Zilversmid alhier, in den ouderdom van 69 jaren en 8 maanden.
Leeuwarden, den 26 Mei 1840.
H. SCHMITZ.
H. SCHMITZ, geb. BARTELS.

*** Heden overleed na eene langdurige sukkeling, mijne geliefde Echtgenoot AALTJE COLLARD, in den ouderdom van circa 36 jaren, mij nalatende twee kinderen, te jong om hun verlies te bezeffen.
Leeuwarden, den 26 Mei 1840.
R. W. F. STOETT.

*** Heden morgen ten 3½ ure behaagde het den Alregeerder, mijne geliefde Echtgenoot JACOBUS MARTINUS WILLEMS DOORENBOS, na eene sukkeling van 5 maanden, te ontnemen, in den nog jeugdigen leeftijd van 28 ja[ren], zwaar treft mij dit verlies, doch zijne lijdzaamheid en kalm einde doen mij hopen dat hij tot betere gewesten mag overgeplaatst zijn.
Akkrum, den 26 Mei 1840.
WIJPKJEN J. KERKHOFF, Wed. JACOBUS M. W. DOORENBOS.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het onverwacht afsterven mijner hartelijk beminde Echtgenoot AUKJE GERARDUS ALTHUSIUS, in den ouderdom van nog geen 32 jaren, mij nalatende 5 Kinderen, waarvan de oudste slechts 8 jaren en de jongste naauwelijks 12 weken telt.
Marssum, den 28 Mei 1840.
P. FEIKEMA.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden namiddag overleed alhier zeer onverwacht, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot Mr. BARTHOLD THEODORUS WILHELM VAN HASSELT, *Directeur van het Postkantoor* te Groningen, in den ouderdom van negen en zestig jaren en zeven maanden, na eene gelukkige Echtverbindtenis van een en veertig jaren.
Groningen, den 2 Junij 1840.
B. RIJPPERDA, Wed. VAN HASSELT.
Wegens de veelvuldige Betrekkingen diene deze algemeene *tevens tot bijzondere kennisgeving.*

De BOTER te SNEEK, den 2 Junij 1840, *f* 33,50 à *f* 35,00.
GROVE KAAS *f* 17,00 à *f* 22,00.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
SNEEK, Dingsdag den 2 Junij 1840: Puik Boter *f* 35,00.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 3 Junij 1840.

NEDERLAND				Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	53⅞	53$\frac{15}{16}$	53¾	
Dito dito...... 5 „	100¼	100⅛		
Uitgestelde dito	⅛			
Kansbilletten.... ... *f*	24	24$\frac{1}{16}$	24$\frac{1}{16}$	
Amortis. Synd. 4½ pCt.	92⅜	92⅞	92$\frac{13}{16}$	
Dito dito..... 3½ „				
Handel-Maats. 4½ „	178	179	178¾	
Nieuwe dito.. 4½ „				
N. dito 1837.. 4½ „	101⅞			
Entrepôt-Dok 4½ „				
O. I. Leening 4 „				
O. I. Leening 5 „	98¾	98$\frac{13}{16}$	98¾	
Aand. Kansbill. 4½ „				
Spoorw. Haarl.	106			
Spoorw. Rijn. 4½ „	100⅞			
FRANKRIJK.				
Inschr. Gr. B. 3 pCt.				
ENGELAND.				
Inschr. Gr. B. 3 pCt.				
SPANJE.				
Ardoins........ 5 pCt.	25¾	26⅛	26$\frac{1}{16}$	
Dito onbep.... 5 „				
Passive.... ...		7	7⅛	
Deferred......				
Fr. Uitgestelde				
Eng. Uitgestelde				
PORTUGAL.				
Oblig. te Londen 3 pCt.	21$\frac{5}{16}$	21$\frac{7}{16}$		
NAPELS.				
Cert. *L. & B.* 5 pCt.				
Cert. *F. & Co.* 5 pCt.				
Cert. te Lond. 5 pCt.				

RUSLAND.		Gebl.
1798, 1816.... 5 pCt.	105¼	105⅜
1828, 1829.... 5 „	105⅛	
1831, 1833.... 5 „	99	
Oblig. te Lond. 5 „	105	
Oblig. te Hamb. 5 „		
Inschrijv. Assig 6 „	69¼	
Certifi. dito... 6 „	71	
POLEN.		
Aand. à fl. 300...... *f*		
Aand. à fl. 500...... *f*		
PRUISSEN.		
Aand R. 50......... *f*		
Neg. Lond. 1830 4 pCt.		
OOSTENRIJK.		
Aand. à fl. 100. .... *f*		
Aand. à fl. 250..... *f*		
Metaliek...... 5 pCt.		
Dito......... 3 „		
Dito......... 2½ „		
Dito te Londen 5 „		
Weenb. *G. & Co* 5 „		
Dito......... 4 „		
Aand. fl. 500....... *f*		
Aand. fl. 250....... *f*		
Bank-Actien. 3 pCt.		
DENEM. Ob. L. 4 pCt.		
BRAZ. Obl. L. 5 pCt.		
LOUSIA. *H. & Co* 5 pCt.		
Am. Bk. *H. & Co* 5 „		
Dito *Rothschild* 6 „		
DARMST. Loten..... *f*		
NASSAU. Loten..... *f*		

Poolsche Loten van 500 fl 147¼, ½; Pr. dito van 50 R. 130½; Met. 5 pCt. 105, ⅛, ¼; Dito 2½ pCt. 58¼; Weenerb. bij *Goll* 5 pCt. 102¼; Dito 4 pCt. 94⅞; Braz. 5 pCt. van 200 £ 75⅛; Columb. 2de Leening van 100 £ 18; N. Mex. 5 pCt. van 100 £ 32½; Peru 6 pCt. van 100 £ 11$\frac{13}{16}$; Onbep. Bl. Gr. Coup. *f* 2½; Kl. Coup. *f* 2¼; Ardoins Coup. 18⅛, ¼, $\frac{3}{16}$; Americ. 5 pCt. 97¼; Dito 6 pCt. 97¼; N. Ned. Bank 151½; Nieuwe Weener Aand. *f* 425.

De markt in Hollandsche fondsen heeft zich heden hersteld van den achteruitgang, dien dezelve gisteren hebben geleden en alle soorten blijven in eene zeer gunstige stemming. Inzonderheid gaf daartoe aanleiding de bijzondere willige houding van Aandeelen Handelmaatschappij, die zich, doordien de sedert eenige dagen vermelde verkoopen daarin niet werden voortgezet, ruim 1 pCt. boven hunnen slotkoers van gisteren hebben verheven.

Spaansche, die aanvankelijk tot de prijzen van gisteren verkrijgbaar waren, zijn door veelvuldige inkoopen, naar het scheen voor binnenlandsche rekening ruim ¼ pCt. daarboven gestegen.

AANMERKINGEN.

De SLATTING van de WIERUMERVAART (*zie pag.* 1 *van het Bijvoegsel*) zal geen voortgang hebben; zoodat op tijd en plaats voormeld in de deswege geplaatste advertentie in plaats van 4000 ellen ongeveer 1000 ellen zullen worden aanbesteed, te beginnen bij de Opvaart van *S. O. Jaarsma.*

Op het stuk WEIDLAND gelegen onder *Kimswerd*, verkocht zullende worden door den Notaris GOSLINGS, (*zie pag.* 2 *van het Bijvoegsel*), is geboden *f* 1500.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken in het openbaar, aan den minstaannemenden, aan te besteden: Het MAKEN van een GEBOUW TOT EENE TUSSCHENSCHOOL EN EENE BEWAARSCHOOL, lang 27 ellen en breed 18 ellen Buitenwerk, met Bijlevering van alle de daartoe benoodigde MATERIALEN, en Bestek.

Die hieraan gading maken, komen op Dingsdag den 16 Junij 1840, des voormiddags te 11 ure, ten Raadhuize dezer Stad, alwaar het Bestek en Voorwaarden, van heden af, voor de Gegadigden ter lezing liggen, terwijl de verlangde inlichtingen bij den Stads Architect te bekomen zijn.

Terzelfder tijd en plaats zullen worden geveild: 40 Stuks zware LINDEN STAMMEN, staande in het Tournooiveld.

Leeuwarden, den 4 Junij 1840.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HARLINGEN, in aanmerking nemende dat de Leeuwarder Jaarmarkt invalt op Woensdag den 8 Julij e. k., hebben dienten gevolge besloten bij deze ter kennis van de belanghebbenden te brengen, dat de JAARMARKT alhier een aanvang zal nemen op MAANDAG DEN 22 JUNIJ AANSTAANDE, in plaats van op den 29 *dier maand*, zoo als in de Almanakken en provisioneel in de Leeuwarder Courant van ll. Vrijdag is vermeld, op welke niet zullen worden toegelaten de zoogenaamde Rijfelaars of Spelen om gewin van Geld enz., en dat met de Bedelaars naar de Wet zal worden gehandeld; — dat de loting der Kramers des morgens ten 9 ure van den eersten dag der Kermis, op het Stadshuis zal plaats hebben, en eindelijk, dat op den 29 JUNIJ daaraanvolgende, des namiddags te 2 uren zal worden Verharddraafd: *Twee extra fraaije stukken GEWERKT ZILVER*, door Paarden die tot genoegen der Keurmeesters zijn en ter dezer Stede geen Prijs gewonnen hebben, mits, dat tot dit einde een voldoend getal Paarden worde aangeboden; waarvoor de inschrijving moet geschieden des voormiddags tusschen 9 en 11 ure, terwijl na zulks dadelijk tot de monstering en loting zal worden overgegaan.

Harlingen, den 2 Junij 1840.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. RODENHUIS.
Ter ordonnantie van dezelven,
K. BLOK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BOLSWARD, gedenken publiek, bij minstaanneminge, te besteden:
Het VERWEN van de STADS-HUIZINGE en HERBERG bij de Nieuwe Zijl, onder Oosthem, met bijlevering van de daartoe vereischte MATERIALEN.
Wie gading hieraan maken, komen op Dingsdag den 16 Junij 1840, des voormiddags 11 ure, ten Raadhuize der stad Bolsward.
Het Bestek en de Conditien liggen van heden af, voor belanghebbenden, ter lezing ter Stedelijke Secretarie en in genoemde Herberg.

Bolsward, den 5 Junij 1840.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. HOEKSMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
S. BRAUNIUS OEBERIUS.

Wordt bekend gemaakt dat de BRUG over de Vaart van *Franeker* naar *Sneek*, gelegen onder Winsum, *de Monnike-Tille* genaamd, voor de Passagie van Rijtuigen en Vee weder bruikbaar is.

Verkoop van een Rog- en Pelmolen c. a. te Woudsend.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, ten verzoeke van deszelfs Ambtgenoot den Heer J. S. BOKMA, te Akkrum, als lasthebbende van deszelfs Principaal, publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Eenen welbeklanten en aanmerkelijk vertimmerden en veel verbeterden ROGGE-, TARWE-, PEL- en MOSTAARDMOLEN, het *Lam* genaamd, staande te Woudsend, get. no. 238, met 4 paar Steenen, zijnde hoog op Stelling 6 el en 2 palm en hebbende eene vlugt van 23 el en 5 palm, met deszelfs MOLENHIEM, JAGTHUIS en wijdere annexen.
2. Eene aangename en wel onderhoudene HUIZING en daar bij behoorend ERF, staande en gelegen op de groote Kamp te Woudsend, nabij het vorige perceel, en gemerkt no. 44.
3. Een GEBOUW of KNECHTSWONING, mede aldaar, en get. no. 35.

Te aanvaarden de perceelen 1 en 2 den 12 November 1840, en no. 3 den 12 Mei 1841.

Wie gading maken, komen op Woensdagen den 10 Junij 1840 bij de beschrijving, en den 24 daaraanvolgende, bij de toewijzing, telkens des namiddags ten drie ure, ten huize van den Logementhouder *Jan Tjeerds Nolles*, te Woudsend, en koopen op voorwaarden dan voor te lezen, die inmiddels bij bovengenoemde Notariën te verhemen zijn, en bij wien het te veilene inmiddels *uit de hand te koop blijft*.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdag den 10 Junij 1840, des namiddags 2 ure, in de Herberg van *Beidschat*, bij de Zuiderpoort aldaar, bij de eindelijke toewijzing, in het openbaar verkoopen:

2 Bunder 74 roede 80 el WEIDLAND, gelegen in 2 stukken onder het behoor van den dorpe Kimswerd, bekend bij het Kadaster Gemeente Arum, plaatselijke benaming Kimswerd onder sectie A, nos. 42 en 43; te aanvaarden St. Petri 1841.

De openbare Notaris G. WILHELMIJ, zal, op Zaturdag den 13 Junij 1840, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Johannes Lammerts Voersma*, Herbergier te Oenkerk, bij boelgoed verkoopen:

Het GRASGEWAS of de TOP, van een aantal Miedlanden, gelegen onder Wijns, Giekerk en Oenkerk, behoorende aan den Heer *A. Bruinsma*, den Heer *A. B. Loexma* en anderen, daar ook onder het Miedland van de stad Leeuwarden, aan de Groote Wielen, en de Straatweg gelegen met de beide Schansen, de twaalf van *P. P. Vriesema*, aan de Murk en de elf van *E. Vriesema*, aan het Meenschar. — Bij Billetten gespecificeerd.

De Griffier Mr. A. ELDERING FERF, te Bergum, zal, op Zaturdag den 20 Junij 1840, des namiddags ten twee ure, in de Herberg van *Pieter Wadman*, te Hardegarijp, presenteren te verkoopen:

De TOP der Landen van de HH. *Hazelhoff*, *P. Vriesema*, Mr. *C. J. van der Veen*, *M. Jager* en anderen.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

OPENBARE VERKOOPING,
TEN GEVOLGE VAN VERTREK NAAR ELDERS.

Mr. D. R. WIJCKERHELD BISDOM, Griffier bij het Kantongeregt te Groningen, zal, als daartoe last hebbende van zijne Principalen, op Dingsdag den 16 Junij 1840, des namiddags precies ten 2 ure, voorlangs en in de Behuizing, staande en gelegen te Groningen, aan de Vischmarkt, geteekend letter X, no. 8, in het openbaar verkoopen:

1. Eenige zeer goed geconserveerde MEUBELEN, als, onder meer andere, mahoniehouten Stoelen, met Paardeharen Zittingen, dito groote Uittrektafels, dito Speeltafeltjes, Spiegels met vergulden Lijsten en andere, Ledikant met toebehooren, Ganglantarens met Patentlampen, een kompleet Fransch porseleinen Tafelservies met breede gouden Randen, onderscheidene Staatsiegordijnen, een Schotsch Tapijt zoo goed als nieuw, Kleeden, Kagchels met Pijpen, eene Engelsche Haard en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.
2. Eene groote KALES, te Brussel vervaardigd, zoo goed als nieuw, met Patentassen, twee KOPPELTUIGEN, brillant met Koper gemonteerd, met toebehooren, SABELS, PISTOOLHOLSTERS met Beerenvellen Kappen, SCHABRAKKEN, HOOFDSTELLEN, TRENSEN, STANGEN, PAARDENDEKKEN en onderscheidene STALGEREEDSCHAPPEN.

Alles te bezien des Vrijdags en Zaturdags te voren; den 12 en 13 Junij, van des morgens 10 — 12 en des namiddag van 2 — 4 ure.

COMMISSARISSEN *der Stads Bank van Leening te Leeuwarden*, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de PANDEN, ingebragt in de maanden Januarij, Februarij en Maart 1839, die niet tijdig gelost zullen zijn, op Woensdag den 17den, en zoo noodig op Donderdag den 18 Junij 1840, zullen worden verkocht, des voormiddags ten negen en des namiddags ten twee ure, GOUD, ZILVER, JUWEELEN en andere kostbaarheden zullen het laatst worden geveild.

Wie genegen is om voor een nader overeen te komen tijd te huren of geheel over te nemen eene beklante ZEEPZIEDERIJ, met Loogbakken en verdere daartoe behoorende en vereischte Gereedschappen, staande aan het Kleinzand binnen de stad Sneek, aldaar gekwoteerd sectie B, no. 466, wordt bij deze verzocht, zich met gefrankeerde brieven vóór den 15 Junij aanstaande, te vervoegen of aan te melden bij Mrs. J. J. WIERSMA, Notaris, en R. A. B. REDDINGIUS, Kanton-Regter, beiden aldaar, waar verdere inlichting deswege te verkrijgen is.

Uit de hand te koop:

Eene WINKELHUIZINGE aan de Voorstraat te Franeker, aldaar geq. in wijk T. W., no. 86; dadelijk te aanvaarden. — Te bevragen bij den Advocaat SCHOT, te Franeker.

Uit de hand te koop:

Een overdekte nieuwe SCHUIT, lang ongeveer 15 en wijd 3½ Ned. el, liggende op de Rohel onder Harkema Opeinde, bij *J. O. Hoekstra*, en te bevragen bij DJOERD KLAZES DAMSTRA, te Kollum.

Uit de hand te koop:

Twee beste halfsleten KAPWAGENTJES met nieuwe ronde BAKKEN en KAPPEN er op, eene nieuwe kromme CHAIS, een best halfsleten met nieuwe BAK, bij JACOB R. VAN DER WAL, Mr. Wagenmaker te Tjummarum.

Uit de hand te koop:

Een fraai gladgewreven HUIS-KABINET-ORGEL, vlug 4½ octaaf lang clavier, met de volgende Registers, als: Holpijp 8 voet, Fluit 4, en Octaaf 2 voet; Quint. 1½ en 3 voet, Tertian 2 voet, Discant-Regaal 8 voet en Tramblant.

(*Mede zeer geschikt voor eene Dorps Kerk*).

Te bevragen bij den Boekhandelaar W. J. BRUINING Kz., aan de Voorstraat te Franeker.

Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen JACOBUS MARTINUS WILLEMS DOORENBOS, laatst woonachtig geweest te Akkrum, wordt verzocht daarvan vóór of uiterlijk op den *tienden* dezer maand, op en aangave te doen ten Kantore van den Notaris J. S. BOKMA aldaar. *Brieven franco.*

Al wie iets heeft te vorderen van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van POPKJEN JACOBUS HOITSMA, Weduwe JAN WIJBES BOORSMA, in leven Winkelierster te Vrouwen Parochie, wordt verzocht daarvan op, en aangave te doen ten Kantore van den Notaris OEBERIUS, te Sint Anna Parochie, *franco*, *vóór of op den 13 Junij* 1840.

CURATOREN *in het Faillissement van* WIJTZE PLANTINGA, Molenmaker en Timmerman te Leeuwarden, verzoeken, ten Kantore van den eerst Ondergeteekende, binnen kort betaling van het aan dien Boedel verschuldigde.

Mr. A. J. ROMEIN.
Mr. J. DIRKS.

OPROEPING.

Degene, welke iets te vorderen heeft, of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen den Heer WILLEM LAMMERT SCHMITZ, in leven Zilversmid te Leeuwarden, wordt verzocht daarvan binnen kort met vrachtvrije Brief, opgaaf te doen aan en ten Kantore van Mr. A. J. ROMEIN, Procureur te Leeuwarden, als Executeur Testamentair.

De bekende en onbekende Schuldeischers van PIETER JANS DE BOER en JAN HENDRIKS MIEDEMA, in leven beide Herbergiers te Marrum, en die van derzelver Weduwe JANTJE GOFFES WIERSMA, thans hertrouwd aan *Dirk Piers Terpstra*, te Marrum, worden verzocht, de opgaven en rekeningen hunner vorderingen *vrachtvrij* in te zenden ten Kantore van den Notaris ALBARDA, te Marrum, vóór of op den 9 Junij 1840.

Degenen welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of goederen onder hunne bewaring hebben, behoorende tot de onder voorregt van Boedelbeschrijving geaanvaarde Nalatenschappen van HARMEN MINZES VAN DER SLUIS en JANTJE HENDRIKS KIJLSTRA, in leven Echtelieden te Rottevalle onder Noorderdragten, worden verzocht, daarvan aan- en opgave overgifte en betaling te doen aan den Voogd ATZE ANDRIES VAN DIJK, Koopman te Rottevalle, uiterlijk vóór of op den 10 Junij 1840.

Diegenen, welke vorderingen hebben, ten laste der Nalatenschap van SIJGER OBBES VAN KAMMEN, in leven Vleeschhouwer en Koopman te St. Jacobi Parochie, worden verzocht de bewijzen daarvan in te dienen ten Kantore van den Notaris OEBERIUS, te Sint Anna Parochie, vóór of op den 18 Junij 1840.

Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde, Nalatenschappen van PIETER JOOSTES DE BOER, in leven Schipper en Koopman, en ANTJE JELLES PEKEMA, in tijden Echtelieden te Joure, wordt verzocht daarvan *vóór* den 20 Junij 1840 aangave te doen ten Kantore van den Notaris R. DE JONG POSTHUMUS, te Joure.

De Ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij zijnen Winkel in STERKE DRANKEN, LIKEUREN en VERFSTOFFEN geopend heeft op het *Grootzand*, hoek van de *Scharnesteeg*. Dat hij bij voortduring maakt en verkoopt alle soorten van BITTER; al hetwelk bij hem in het *groot* en *klein* verkrijgbaar is, en neemt de vrijheid zich door deze in de gunst van het geëerd Publiek aan te bevelen; kunnende men van eene civiele bediening verzekerd zijn.

Sneek, den 1 Junij 1840. J. H. VAN RIJGERSMA.

Fabrijk en Magazijn
VAN MUZIJK-INSTRUMENTEN ENZ.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij ruim voorzien is van alle soorten van MUZIJK-INSTRUMENTEN: Clarinetten van *f*7 tot *f*75, Fluiten van *f*1 tot *f*75, Guitarren van *f*6 tot *f*40, Bassen, Violen enz. Van een groot assortiment koperen Blaasinstumenten. Alle soorten van PIJPEROEREN, fijne PORSELEINEN, echte OLIE PIJPEKOPPEN met en zonder Zilver, als ook dito SIGARENKOPJES. Een groote voorraad BILLARDBALLEN per Ned. lood 40 Cts. Alle soorten van SCHILDPADDEN, ZILVEREN en HOORN BRILLEN met de fijnste uit Kristal geslepene Glazen; SCHILDPADDEN WERK en LEPELDOOSJES.

Houdende zich ook gerecommandeerd in het Herstellen van dit alles.

Groningen, den 21 Mei 1840. J. T. OTTÉ, *Muzijk-Instrumantmaker enz.* *In de Heerestraat te Groningen.*

LEES HIER.

Het probatum MIDDEL ter verdrijving van de WEEG- of WANDLUIZEN is weder voorhanden, de flesch *f*1,50 en de halve 75 Cents. Hetzelve doet geen nadeel aan eenig schilderwerk, hetzij in huizen of schepen; zijnde getuigschriften voorhanden dat hetzelve geheel aan het oogmerk voldoet. Alsmede van de KLANDER, voor hen die van dit lastig insect ontlast willen zijn *f*1 de flesch, met een Berigt hoe men hetzelve moet gebruiken, bij JOHs. MEIJER, Boekverkooper te Harlingen. *Brieven franco.*

Twee TIMMERKNECHTEN, hun vak verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij J. G. KUNDERSMID, Mr. Timmerman te Bozum.

Een WAGENMAKERSKNECHT die zijn werk geheel of ten deele verstaat, kan van stonden aan werk bekomen bij W. M. DE BOER, Mr. Wagenmaker te Oosterwierum.

Ouders of Voogden hun Zoon of Pupil het BROOD-, KLEIN-, BESCHUIT- en KOEKBAKKEN willende laten leeren, vervoegen zich in persoon of met franco brieven bij J. B. RADERSMA, te Leeuwarden.

Ouders of Voogden hunnen Zoon of Pupil het BROOD- en KLEINBAKKEN willende laten leeren, of iemand daarin iets gevorderd zijnde, vervoege zich bij IJ. T. DE VRIES, te Sexbierum.

VERKOOPING van *twee verzamelingen welgeconditioneerde belangrijke Regts- en Godgeleerde, Kerkelijke, Geschiedkundige, Medische, Natuur- en Dichtkundige* BOEKEN, *waarin, onder meer andere voorname werken, voorkomen:*

IN FOLIO: Bijbel, romeinsche letter, bij Goetzee; Hamelsveld, Bijbel met 252 platen; Hottomannus, Opera, 3 vol. Codex Theodocianus, 7 vol.

IN QUARTO: Chomels, 2 deel. Alle de Werken van Van Merken, Hoogvliet, Smits, op best papier met platen.

IN OCTAVO: Hoofts, Nederl. Historie. 8 deel. Linnaeus, 37 deel. Muntinghe, Menschheid, 10 deel. Algemeene oefenschool, 30 deel. Stuart, Romeinsche Geschiedenis, 20 deelen compleet; eene partij Schoolgoed; alsmede eene *Piano Forte*, eene *fraaije Boekenkast*, enz. enz.

Welke zullen worden verkocht op Woensdag en Donderdag den 10 en 11 Junij 1840, door en ten huize van F. HOLTKAMP, Boekhandelaar te Sneek, ten overstaan van den Heer C. J. JORRITSMA, Notaris aldaar.

De Boeken zijn te bezien des Zaturdags en Dingsdags vóór de verkooping.

Bij F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, wordt de Catalogus voor 10 Centen uitgegeven.

, *De Boekverkooper* K. FUHRI *te 's Gravenhage*, GEEFT WEKELIJKS UIT:

GODSDIENSTIGE TRAKTAATJES

VOOR

JONGE LIEDEN VAN BEIDER KUNNE UIT DEN BESCHAAFDEN STAND,

DOOR

eene Vereeniging van Predikanten uit de onderscheidene oorden onzes Vaderlands.

IN KLEIN 8°., VAN 8 OF 12 BLADZ., MET NET GEDRUKTEN OMSLAG.

Elk stukje is op zich zelf kompleet en kost den inteekenaren slechts VIJF CENTS.

Op het tweede 52tal (1 Julij 1840 tot 1 Julij 1841) dezer Traktaatjes, reeds door het gansche land verspreid en alom met lof bekend, wordt thans op nieuw eene inteekening geopend. — Berigten van inteekening zijn op nieuw verzonden en alom gratis te bekomen.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.